

národní
úložiště
šedé
literatury

Užití veřejných licencí ke zpřístupnění databáze metadat

Reinöhl, Michal
2014

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-175809>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 07.08.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

UŽITÍ VEŘEJNÝCH LICENCÍ KE ZPŘÍSTUPNĚNÍ DATABÁZE METADAT

MICHAL REINÖHL
michal@reinohl.cz

7. ROČNÍK KONFERENCE O ŠEDÉ LITERATUŘE A REPOZITÁŘÍCH

Prezentace je dostupná pod licencí Creative Commons, licence: CC-BY-SA-4.0
(<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>), via <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-175809>

(Meta)data a databáze

Metadata – převážně prosté údaje samy o sobě – nejsou chráněny právem autorským, ALE mohou obsahovat autorská díla – např. abstrakty

- § 2 odst. 6 AutZ: „**Dílem** podle tohoto zákona **není** zejména námět díla sám o sobě, denní zpráva nebo jiný **údaj sám o sobě**, myšlenka, postup, princip, metoda, objev, vědecká teorie, matematický a obdobný vzorec, statistický graf a podobný předmět sám o sobě.“

Databáze - mohou být chráněné autorským právem

- § 2 odst. 1 a 5 AutZ: „... **jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti** autora...“
- § 2 odst. 2 AutZ: „Databáze, která je způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu autorovým **vlastním duševním výtvorem** a jejíž součásti jsou systematicky nebo metodicky uspořádány a jednotlivě zpřístupněny elektronicky či jiným způsobem, je dílem souborným.“
- => Kritérium originality, u databází metadat zpravidla NESplněno

Ochrana zvláštním právem pořizovatele databáze

- § 88a AutZ: „... pokud pořízení, ověření nebo předvedení obsahu databáze představuje **kvalitativně nebo kvantitativně podstatný vklad** bez ohledu na to, zda databáze nebo její obsah jsou předmětem autorskoprávní nebo jiné ochrany.“

Zvláštní právo pořizovatele databáze

Vytěžování

- § 90 odst. 2 AutZ: „trvalý nebo dočasný přepis celého obsahu databáze nebo jeho podstatné části na jiný podklad, a to jakýmkoli prostředky nebo jakýmkoli způsobem“ (≈Kopírování)

Zužitkování

- § 90 odst. 3 AutZ: „jakýkoli způsob zpřístupnění veřejnosti celého obsahu databáze nebo jeho podstatné části rozšiřováním rozmnoženin, pronájemem, spojením on-line nebo jinými způsoby přenosu“ (≈Zveřejňování)

§90 odst. 1 AutZ: „Pořizovatel databáze má právo na vytěžování nebo na zužitkování **celého obsahu databáze nebo její kvalitativně nebo kvantitativně podstatné části** a právo udělit jinému oprávnění k výkonu tohoto práva.“

Využití externí databáze

1. Je externí databáze chráněna zvláštním právem pořizovatele databáze? Pokud ano:
2. Využijeme podstatnou část externí databáze? Pokud ano:
3. Máme licenci k vytěžování a zužitkování podstatné části externí databáze? Pokud ano:
4. Zahrneme do své databáze externí databázi v poměrně nezměněném stavu? Pokud ano:
5. Opravňuje nás získaná licence k udělení podlicence? Je rozsah získané licence dostatečně široký?

Využití externí databáze

- 1. Je externí databáze chráněna zvláštním právem pořizovatele databáze?*
 - Kvalitativně nebo kvantitativně podstatný vklad – vyčíslitelný (finance) i nevyčíslitelný (úsilí)
- 2. Využijeme podstatnou část externí databáze?*
 - Kvalitativně nebo kvantitativně podstatná část – objem x podíl na vkladu
- 3. Máme licenci k vytěžování a zužitkování podstatné části externí databáze?*
 - Zkopírování = vytěžování -> potřeba licence

Využití externí databáze

4. Zahrneme do své databáze externí databázi v poměrně nezměněném stavu?

- Právo pořizovatele databáze nechrání obsah samotný, nýbrž „databázovost“ celku
- Připojení nezměněné externí databáze -> stále chráněna právem pořizovatele databáze
- Využití dat s přeskládáním, výběrem, kombinací s jinými daty -> data nejsou chráněna
- Kde je hranice?
- Bezpečnější předpokládat ochranu

Využití externí databáze

5. Opravňuje nás získaná licence k udělení podlicence? Je rozsah získané licence dostatečně široký?

- Podlicence - § 2363 NOZ: „Nabyvatel může oprávnění tvořící součást licence poskytnout třetí osobě zcela nebo zčásti, jen bylo-li to ujednáno v licenční smlouvě.“
- Veřejné licence – široký rozsah
 - Neomezené množstevně, místně, časově (na celou dobu trvání práv)
 - Neodvolatelné
 - Způsoby užití – pouze specifická omezení
- *Nemo plus iuris* – nikdo nemůže převést více práv, než sám má

Využití externí databáze

Není-li rozsah licence ujednáno, dovozuje se z účelu licenční smlouvy

- § 2376 odst. 3 NOZ: „Nevyplývá-li z účelu smlouvy jinak, má se za to, že
 - a) územní rozsah licence je omezen na území České republiky,
 - b) časový rozsah licence je omezen na dobu obvyklou u daného druhu díla a způsobu užití, nikoli však na dobu delší než jeden rok od poskytnutí licence, a má-li být dílo odevzdáno až po poskytnutí licence, tak od takového odevzdání, a
 - c) množství rozsah licence je omezen na množství, které je obvyklé u daného druhu díla a způsobu užití.“

Do licenční smlouvy:

- a) výslovně účel zpřístupnit pod veřejnou licenci X
- b) výslovně stanovit neomezený rozsah a způsoby použití

Využití externí databáze

Databáze přístupná pod veřejnou licenci

- Snadnější využití
- Nemožnost využití – zákaz zpracování (ND), nekomerční užití (NC), protichůdné Share-Alike / Copyleft klauzule, technická omezení
- Možnost získat individuální licenci
- Uvedení autora / autorů – potřeba vyhledat a pozorně číst doložky o autorství

Osobní údaje

Osobní údaj

- § 4 a) ZOOÚ: „jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů.“
- -> některá metadata (např. bibliografické záznamy) obsahují osobní údaje

Zpracování osobních údajů

- § 4 e) ZOOÚ: „jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji (...) zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace“
- -> I uchovávání osobních údajů zpracováním

Osobní údaje

Ke zpracování osobních údajů zpravidla třeba souhlasu subjektu údajů

Výjimky:

- § 5 odst. 2 d) ZOOÚ: „jedná-li se o oprávněně zveřejněné osobní údaje...“
- § 4 l) ZOOÚ: „zveřejněným osobním údajem [se rozumí] osobní údaj zpřístupněný zejména hromadnými sdělovacími prostředky, jiným veřejným sdělením nebo jako součást veřejného seznamu“
- § 5 odst. 2 e) ZOOÚ: „pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby“
- **ALE!** § 11 odst. 5 ZOOÚ: „Při zpracování osobních údajů podle § 5 odst. 2 písm. e) a § 9 písm. h) je správce povinen bez zbytečného odkladu subjekt údajů informovat o zpracování jeho osobních údajů.“

Autorská díla v obsahu databáze

Máme právo tato díla užívat (zejména sdělovat veřejnosti)?

Můžeme dále licencovat?

Zaměstnanecká díla (§ 58 AutZ): zaměstnavatel zpravidla vykonává majetková práva k dílu

Licence – podlicencování, široký rozsah (podobně jako u licence k externí databázi)

Smlouvy a politiky

Možnosti licencování databáze mohou být omezeny smluvními závazky

- Např. určený způsob licencování výsledků jako podmínka poskytnutí financí

Firemní / institucionální politiky mohou také omezovat možnosti licencování

- Např. politika zveřejňování dat v režimu Open Data
- Vlastní veřejné licence vytvořené institucí
- Všechna práva vyhrazena – vzhledem k případnému budoucímu komerčnímu využití

Výběr vhodné veřejné licence

Licence Creative Commons verze 4.0

Licence Open Data Commons

Nástroje Public Domain

- CC0
- ODC PDDL

Vlastní veřejná licence

Pro zopakování

Autorské právo

Zvláštní právo pořizovatele databáze

Práva třetích osob

- Databázové právo
- Osobní údaje
- Autorská díla v obsahu databáze
- Smlouvy a politiky

Výběr vhodné veřejné licence

Děkuji za pozornost

MICHAL REINÖHL
michal@reinohl.cz